

Kendelse

afsagt den 23. maj 2024

Sag nr. 2023-11126

[Klager]

mod

Information

[Klager] har klaget til Pressenævnet over artiklen ”*[Partiet]’er købte nazibøger: »Jeg har ikke flere kommentarer«*”, som blev bragt af Information den 13. december 2023 på information.dk, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at artiklen indeholder oplysninger, som er tilvejebragt ulovligt og krænker hans privatlivs fred.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede artikel

Information bragte den 13. december 2023 artiklen ”*[Partiet]’er købte nazibøger: »Jeg har ikke flere kommentarer«*” på information.dk. Artiklen har følgende underrubrik:

”[Partiet]s souschef [Klager] har købt flere nazistiske bøger. Til medie siger han, at han ikke undersøger hjemmesider, han køber bøger på”

Af artiklen fremgår følgende:

”Det var sin folketingsmail, [Klager] indtastede, da han i 2021 købte fem bøger fra den svenske højreekstreme webbutik Midgaard, der i 2015 blev dømt efter den svenske racismeparagraf »hets mot folkgrupp«.

[Klager] – der dengang var folketingsmedlem for [Partiet], og som i begyndelsen af denne måned oplyste på LinkedIn [der linkes til [Klager]s indlæg på LinkedIn, *Pressenævnet*], at han var ny souschef og daglig leder af den politiske afdeling i partiet – har i dag ingen kommentarer til indkøbet, siger han til Information.

Blandt de fem bøger er en debatbog om EU’s flygtningekrise i 2015 skrevet af en tidligere talsperson for Den Nordiske Modstandsbevægelse – en nazistisk bevægelse i Skandinavien, som er bandlyst i Finland – samt en ældre, historisk bog om

'Europas racer' af Hans F.K. Günther – en af Det Tredje Riges mest prominente racetænkere.

Webshoppen Midgaard er ikke en hvilken som helst webshop. Her kan man ikke blot købe almindelige bøger, trøjer og merchandise lige som på Saxo, Zalando eller andre store webbutikker.

I stedet finder man nazistiske bøger, trøjer med nazistiske motiver og nazismevenligt merchandise. Her findes mærker som 'European Brotherhood', 'Ansgar Aryan' og materiale fra Den Nordiske Modstandsbevægelse, som får solgt bøger fra eget forlag på Midgaard.

Det er altså fra den butik, det tidligere folketingsmedlem [Klager] har købt fem bøger til en værdi af lige under 1.000 kroner. Det viser et lækket datasæt fra Midgaard, som det venstreorienterede researchkollektiv Redox beskrev i sidste uge [der linkes til artiklen "*Nøglefigur i [Partiet] bestilte nazibøger*" bragt den 6. december 2023 på redox.dk, *Pressenævnet*].

Ingen kommentarer

Da Information ringer til [Klager], der også er [Partiet]-medlem af kommunalbestyrelsen i [Kommunen], vil han ikke udtale sig om sagen.

– Jeg ringer, fordi dit navn jo er dukket op i det her lækkede datasæt fra Midgaard. Har du et par minutter?

»Nej. Jeg har ikke andet at tilføje end det, jeg allerede har sagt til Redox.«

Til Redox sagde [Klager], at han er uddannet cand.mag. i historie og dermed altid har haft en »stor professionel interesse for nationalsocialisme«.

Og så har han et »meget bindstærkt bibliotek«, som han sagde.

»Og i øvrigt vil jeg sige, at jeg har klaget over den (Redox' artikel, red.) til Pressenævnet«.

– Hvorfor har du klaget over artiklen?

»Det kan du læse om i Pressenævnet. Jeg har ikke yderligere kommentarer.«

– Jamen ...

»Jeg har ikke flere kommentarer.«

– Du vil slet ikke kommentere den her sag?

»Nej, for det er fuldt ud dækket af det, jeg har sagt til Redox, og jeg har ikke yderligere.«

Til Redox sagde det tidligere folketingsmedlem, at det faktum, at han ejer en bog, »betyder ikke nødvendigvis, at jeg har sympati for hverken forfatter eller indhold«. Midgaard selv kalder sig »politisk uafhængigt«, men folkene bag tilføjer i samme sætning, at de er »glade for at hjælpe folk og organisationer, der kæmper for den hvide sag«. Og den hvide sag har Midgaard netop hjulpet, når webshoppen ifølge det svenske medie Expressen har ydet støtte til Den Nordiske Modstandsbevægelse [der linkes til artiklen "*Vit makt-butik fällt för tio fall av hets mot folkgrupp*" bragt den 25. april 2018 på expressen.se, *Pressenævnet*]. Men det ønsker [Klager] ikke at forholde sig til over for Information.

»Jeg har kun det at sige om det, som jeg har sagt til Redox.«

– Men hvorfor?

»Jeg har sagt til dig, at det, jeg har at sige om det, har jeg sagt til Redox. Jeg har klaget til Pressenævnet over Redox' artikel, og det er det, jeg vil tilføje.«

– Vil du sige, hvorfor du har klaget?

»Du kan læse den klage, Pressenævnet har fået, når Pressenævnet træffer afgørelse.«
Til Redox afsluttede [Klager] med at sige, at han generelt ikke undersøger, hvilke sider han køber bøger fra.

»Jeg skal gerne indrømme, at jeg ikke undersøger, hvem der ejer hjemmesider, som jeg køber ind på, eller hvad ejerne måtte bruge deres overskud til,« lød det i et skriftligt svar til mediet.

»Det gælder nok de fleste mennesker.«

Blod, ære og loyalitet

Når man klikker sig ind på Midgaards webbutik, bliver man mødt med reklamer for diverse mærker med sympati for hvid nationalisme og nazisme.

Et af de fremhævede tøjmærker er blandt andet 'Keep it White', der med sloganet 'Blood, Honour and Loyalty' sælger T-shirts og poloer med mærkets opfordring om netop at »keep it white«. Foruden finder man tøj med budskaber om »hvid revolution«, med nazistiske budskaber og med nazistiske figurer på brystet. Midgaard selv beskriver butikken og forretningsideen, som at de skal »sælge produkter, som er interessante for radikale folk«.

Webshoppen startede i 90'erne og udspringer af det nazistiske metalmiljø. Dengang var det [Person A], der åbnede butikken. Han har tidligere været en del af netop det nazistiske metalmiljø. [Person A] forlod forretningen i 2012, og siden da er den ifølge hjemmesiden blevet drevet af frivillige kræfter.”

Til artiklen er indsat en faktaboks med overskriften ”*Fakta: De fem bøger, som [Partiet]-politikeren købte, er*”. Af faktaboksen fremgår følgende:

”’Fästning Europa’, skrevet af Magnus Söderman, der er tidligere talsmand for den nazistiske organisation Den Nordiske Modstandsbevægelse i Sverige.

’Jag var Quislings sekretære’, skrevet af den norske nazist og SS-frivillige Harald Franklin Knudsen

’Furugård – Sanningen om en ledare och hans kamp för idén – SVENSK NATIONALSOCIALISM 1924-1935’, udgivet af Svenska Nationalsocialistiska Partiet

’Mod och trohet’, skrevet af Sven Eriksson om den svenske nazistiske ungdomsorganisation Nordisk Ungdom

’Europas Raser’, skrevet af Doktor Hans F.K. Günther, der var med til at formulere det tyske naziparti NSDAP’s raceteorier”

Omtale på Informations sociale medier

Information bragte den 14. december 2023 et opslag på mediets Facebook-side,

facebook.com/dagbladetinformation. Opslaget er behæftet med et link til artiklen

”[Partiet]’er købte nazibøger: »Jeg har ikke flere kommentarer«” og er ledsaget af følgende tekst:

”[Partiet]s souschef [Klager] har købt flere nazistiske bøger. Til medie siger han, at han ikke undersøger hjemmesider, han køber bøger på.”

Information bragte endvidere den 14. december 2023 en post på mediets X-side ”@informerer”. Postet er behæftet med et link til artiklen ”[Partiet]’er købte nazibøger: »Jeg har ikke flere kommentarer«” og er ledsaget af følgende tekst:

”[Partiet]s souschef har købt flere nazistiske bøger #dkpol”

[Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 14. december 2023.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Privatlivets fred

[Klager] har anført, at artiklen indeholder oplysninger af privat karakter, som ikke har den almene interesse, der kræves for at retfærdiggøre offentlig omtale.

Det fremgår af den påklagede artikel, at [Klager] ved én lejlighed har gjort et indkøb på en hjemmeside midgaardshop.com indeholdende flere forskellige, hovedsageligt historiske, værker forfattet af nu afdøde personer af nationalsocialistisk inklination. Bøgerne blev indkøbt, fordi [Klager], der er uddannet cand.mag. i historie og samfundsfag fra [Universitet A] og [Universitet B], har en faglig interesse for området, der kan trækkes endog rigtigt langt tilbage. [Klager] har som eksempel henvist til en kronik bragt i Jyllands-Posten den 29. oktober 1999 og [Klager]s bachelorprojekt, der handler om mellemkrigstiden.

Selv om [Klager] er en offentlig person qua hans hverv som kommunalbestyrelsesmedlem i [Kommunen], må der trods alt indrømmes ham et vist mål af ret til privatlivets fred. I artiklen prioriteres imidlertid ikke [Klager]s offentlige hverv, men derimod hans beskæftigelse som souschef. Det er ikke sædvanligt, at ansatte i partiets sekretariater, kommunalbestyrelsesmedlemmer eller andre i offentligheden kendte personer skal forvente at skulle forsvare deres indkøb på forskellige webbutikker. En borgers private indkøb for egne midler bør alene være et anliggende mellem borgeren og den webbutik, hvor der foretages køb. Det kan ikke være et offentligt anliggende. Fastsår Pressenævnet, at der er tale om et offentligt anliggende, vil retten til privatlivets fred de facto være fuldstændig afskaffet for personer, der er valgt til offentligt hverv. Disse vil i offentligheden skulle stå på mål for enhver handling foretaget i privat regi.

[Klager] har ikke ved sin hidtidige adfærd inviteret pressen til at være en del af hans privatliv, og han optræder således eksempelvis aldrig i offentligheden med sine børn, ej heller har pressen haft adgang til hans private hjem. [Klager] kan således ikke siges af egen drift at have tilskyndet til eller accepteret pressens indtræden i hans private rum.

Skribentens formål med artiklen synes ikke at være at indsamle informationer og nyheder og til at offentliggøre dem så korrekt som muligt, men alene at fremføre en beskyldning om, at [Klager] skulle være nazist i kraft af dette ene indkøb på en hjemmeside, der i øvrigt ikke

fremstår som en nazistisk hjemmeside, når man besøger den. Der er således for eksempel et fravær af nazistiske symboler som hagekorset på hjemmesiden.

[Klager] har endvidere anført, at oplysningerne, der har været brugt til at dokumentere påstandene i artiklen, er tilvejebragt ulovligt, og at den samfundsmæssige interesse i sagen ikke overstiger hans krav på beskyttelse, ligesom han ikke har givet samtykke til offentliggørelsen af oplysningerne.

Ifølge artiklen er oplysningerne tilvejebragt gennem et såkaldt data-læk, og dette må efter [Klager]s opfattelse anses som værende analogt til skjulte optagelser. Der skal altså være en samfundsmæssig interesse, der klart overstiger den enkeltes krav på beskyttelse, jf. de presseetiske regler punkt B.7.

Det kan ikke være i offentlighedens interesse at opnå kendskab til et kommunalbestyrelsesmedlems eller souschef i et politisk partis private indkøb. Offentliggørelse af oplysningerne er i øvrigt i strid med databeskyttelsesforordningen.

Der er således ikke en samfundsmæssig interesse i, at [Klager] har købt en bog om nazisme, idet historiske bøger om nazisme vel er den type historiske bøger, der udkommer allerfleste af hvert eneste år. Der er heller ikke en samfundsmæssig interesse i, at [Klager] har købt en bog forfattet af en nazist, idet Adolf Hitlers bog *"Min kamp"* kan findes i mange boghandlere landet over og er i Danmark udkommet på Paludans Fiolbibliotek. Det gør ikke Paludans Fiolbibliotek til et nazistisk forlag, selv om Information har antydnet dette med henvisning til, at midgaardshop.com skulle have udgivet netop *"Min kamp"*.

Der er endvidere som udgangspunkt ikke en samfundsmæssig interesse i, hvilken butik [Klager] har købt sine bøger i. Det er kun af samfundsmæssig interesse, hvis det må forudsættes, at køberen på forhånd ved, at indehaveren af butikken bruger sit overskud til angribelige formål. Det er muligt af samfundsmæssig interesse, at der købes en bog i en online-butik, der bruger sit overskud til at støtte nationalsocialismen. Det afhænger for det første af, om køberen er klar over, at det forholder sig sådan, og at indkøbet skal tages som udtryk for støtte til organisationen. Det kunne det for eksempel være, hvis der var tale om gentagne køb. I nærværende sag er der tale om ét køb ved én lejlighed.

[Klager] har henledt Pressenævnets opmærksomhed på "Nets-skandalen", hvor SE og HØR via lækkede personfølsomme data fra Nets blev i stand til at skaffe informationer om kendte og andre personers brug af kreditkort. Pressenævnet valgte, i erkendelse af den politimæssige efterforskning og senere domfældelse i sagen, ikke at tage sagen op. Erfaringerne fra "Nets-skandalen" er efter [Klager]s opfattelse analoge til den konkrete sag, hvor Information har anvendt personfølsomme data fra en privat virksomhed – fremskaffet via et såkaldt data-læk – til at beskyldte ham for at være nazist.

I artiklen insinueres det således, at [Klager] skulle være nazist, fordi han ved én enkelt lejlighed har købt bøger på en konkret hjemmeside. Faktisk er dette den eneste begrundelse for at skrive artiklen, for selve indkøbet af et antal historiske bøger samt en aktuel pamflet

kan vel ikke i sig selv være interessant al den stund, at der på det danske bogmarked udgives store mængder bøger om Anden Verdenskrig og nazismen.

Alene antydningen af, at [Klager] skulle være nazist, har i øvrigt gigantisk betydning for hans anseelse i offentligheden. [Klager] er allerede ved flere lejligheder blandt andet på mediet "X" blevet konfronteret med at skulle være nazist på baggrund af Informations artikel, der således allerede har vist sig at være ødelæggende for [Klager]s anseelse.

Beskyldningen om nazisme er således særdeles alvorlig og egnet til at nedsætte [Klager] i alment omdømme. Derfor påhviler der i henhold til de vejledende regler for god presseskik en særlig pligt til at lade [Klager] komme til orde i artiklen.

[Klager] gjorde Informations journalist [Journalisten] opmærksom på, at han havde indbragt den artikel, som Information havde til hensigt at skrive om, til Pressenævnet. Dette gav tilsyneladende anledning til refleksion hos Informations journalist i forhold til, om den artikel, journalisten var i gang med at skrive, levede op til regler for god presseskik. I stedet valgte journalisten at forfølge et tydeligt politisk ærinde, der handlede om at stille [Klager] i så dårligt et lys som muligt.

[Klager] har bemærket, at det ikke var tydeligt for ham, at der var tale om "en nazistisk hjemmeside", idet der eksempelvis ikke på hjemmesiden optrådte velkendte nazistiske symboler som for eksempel hagekors. [Klager] har ikke sat sig ind i, hvad butikken midgaardshop.com er, eller hvad den bruger sit overskud til. Det gør 99 pct. af den danske befolkning heller ikke, når de foretager indkøb. De såkaldte nazistiske bøger, der blev indkøbt, kan i øvrigt alle købes på hjemmesiden amazon.co.uk, men som kunne erhverves billigere på den pågældende hjemmeside. Det er i øvrigt et helt urimeligt krav at stille til [Klager] og alle andre, at man skal sætte sig ind i disse ting, forinden man gør indkøb på en hjemmeside eller i en butik. Ingen vil kunne leve op til det krav, som Information her stiller for at være renskuret og ansvarsfri.

Den konkrete sag er ikke Watergate-skandalen. Det er en sag om [Klager]s bogindkøb ved én lejlighed på en for ham ukendt hjemmeside, der viser sig at have relation til en for de fleste mennesker totalt ukendt organisation ved navn "Den Nordiske Modstandsbevægelse".

[Klager] har bemærket, at Berlingske den 14. december 2023 bragte artiklen "*[Partiet]’er købte nazibøger på højreekstrem hjemmeside. Afviser sympati for forfatter og indhold*" på berlingske.dk. Efterfølgende skrev [Klager] til artiklens forfatter og gjorde opmærksom på nogle af de argumenter, som han også har gjort opmærksom på over for Pressenævnet. [Klager] modtog aldrig svar fra artiklens forfatter, men artiklen blev fjernet fra berlingske.dk. Artiklen er fortsat tilgængelig på Infomedia. Det er derfor [Klager]s formodning, at Berlingske har revurderet sagen og foretaget en anderledes vurdering af denne og derfor ved nærmere eftertanke har fundet, at en offentliggørelse af disse forhold var forkert.

Det er [Klager]s påstand, at Berlingske, netop ved denne handling på bagkant, har foretaget akkurat den presseetiske vurdering, som [Klager] efterlyser, at Information havde foretaget

forinden offentliggørelse, hvorefter man var nået frem til samme konklusion som Berlingske, nemlig at artiklen ikke skulle have været offentliggjort henset til de argumenter, som han har fremsat.

Artiklen synes alene at have til formål at søge at udstille [Klager] som værende nazist og ikke at offentliggøre en nyhed eller informationer af almen interesse. Information har forsøgt at begå et politisk karaktermord ved gennem reportagen om bogkøbet at kunne insinuere, at [Klager] skulle være nazist.

2.2 Informations synspunkter

Privatlivets fred

Information har indledningsvis fremsat spørgsmålet, om medier må omtale, at en kendt politiker, via sin arbejdsmail i Folketinget, har indkøbt nazistisk litteratur fra en forretning, der ifølge svenske medier støtter en ekstremistisk organisation, hvis formål det er at omstyre de nordiske demokratier, og hvor flere medlemmer er dømt for vold, bombeangreb og ulovlig våbenbesiddelse.

Først og fremmest har Information understreget, at oplysningerne i artiklen om [Klager]s indkøb af nazistisk litteratur er ubestridt korrekte. Sagen er forelagt for ham med mulighed for at komme til orde og forholde sig til oplysningerne. Det har han afvist, som det også fremgår af artiklen. [Klager] nøjedes over for Information med at henvise til en kommentar, han havde sendt til mediet Redox, og sagde desuden, at han havde klaget over Redox' artikel til Pressenævnet – uden at han ønskede at svare på spørgsmål om det nærmere indhold af denne klage. På den baggrund kan det undre, at [Klager] nu klager til Pressenævnet over Informations artikel, idet han ikke over for Information gav udtryk for, at han fandt det problematisk at offentliggøre oplysningerne om hans bogindkøb. Tværtimod henviste [Klager] altså Information til en kommentar, hvor han selv omtalte det bogindkøb, som han nu mener ikke må omtales.

Information har vurderet, at det har en klar almen interesse, at en fremtrædende dansk politiker har indkøbt nazistisk litteratur fra en forretning, der som beskrevet menes at støtte en ekstremistisk organisation. Onlineforretningen Midgård blev åbnet i 1994, og ifølge en rapport fra det svenske Statens medieråd fra begyndelsen med tilknytning til svenske nynazistiske grupperinger. Information har henvist til rapporten *"Våldsbejakande och antidemokratiska budskap på internet"* (2013). Forretningen har blandt andet udgivet Adolf Hitlers bog *"Mein Kampf"* og er i 2015 dømt efter den svenske racismeparagraf "hets mot folkgrupp". Information har henvist til artiklen *"Midgård Records döms för hets mot folkgrupp"* bragt den 29. maj 2015 på gp.se.

Midgård støtter ifølge svenske medier finansielt den pan-nordiske nazistiske organisation Den Nordiske Modstandsbevægelse (NMR), og denne støtte er gensidig. Information har henvist til artiklen *"Vit makt-butik fälls för tio fall av hets mot folkgrupp"* bragt den 25. april 2018 på expressen.se. Det fremgår tillige af Midgårds webshop, at de blandt andet sælger bogen *"Motståndsrörelsen – 20 år av revolutionär kamp"* udgivet af Nordiska

Motstånds rörelsens forlag Nordfront Förlag. Efter en tidligere offentliggørelse af kundedata fra Midgård udsendte NMR en pressemeddelelse med en støtteerklæring til Midgård og et løfte om et økonomisk bidrag til at genoprette forretningen. Information har henvist til pressemeddelelsen ”*Motstånds rörelsen stödjer Midgård*” udsendt den 17. august 2017.

I 2020 afgjorde Finlands højesteret, at NMR i Finland skulle opløses, da organisationen med sit virke og formål var ulovlig efter finsk ret og ikke kunne beskyttes af ytringsfriheden, da dens formål var at begrænse andre borgeres forfatningsbeskyttede rettigheder. Information har henvist til et resumé af Finlands Højesterets afgørelse ECLI:FI:KKO:2020:68, 2020.

Et tidligere medlem af NMR i Sverige er blevet føjet til USA’s terrorliste, efter at han havde modtaget paramilitær træning af en russisk nationalistisk organisation og derefter medvirket til tre bombeangreb i Sverige, for hvilket han i 2017 blev idømt et år og ti måneders fængsel. Information har henvist til pressemeddelelsen ”*Designation of [Person B] as a Specially Designated Global Terrorist*” udsendt af U.S. Department of State den 15. juni 2022. Derudover er der en opstilling af flere domme, blandt andet for drab, drabsforsøg, overtrædelse af kniv- og våbenlov, grov vold og vold i rapporten ”*Från Nordiska motstånds rörelsen till alternativhögern*” udgivet af den svenske Försvarshögskolans Centrum för Asymmetriska Hot- och Terrorismstudier (2018). Det er denne forretning – og dermed i tilknytning denne organisation – som [Klager] har støttet økonomisk ved at foretage sit indkøb af bøger.

De fem bøger, som [Klager] købte, er:

- ”*Fästning Europa*” udgivet i 2015 af Magnus Söderman, der er tidligere talsmand for den nazistiske organisation NMR i Sverige. Debatbogen handler om EU’s flygtningepolitik.
- ”*Jag var Quislings sekreterare*” skrevet af den norske nazist og SS-frivillige Harald Franklin Knudsen.
- ”*Furugård – Sanningen om en ledare och hans kamp för idén – SVENSK NATIONALSOCIALISM 1924-1935*” udgivet af Svenska Nationalsocialistiska Partiet.
- ”*Mod och trohet*” udgivet i 2015 af Sven Eriksson om den svenske nazistiske ungdomsorganisation Nordisk Ungdom.
- ”*Europas Raser*” skrevet af doktor Hans F.K. Günther, der var med til at det tyske naziparti NSDAP’s raceteorier.

[Klager] er en offentlig person. Alene i Information er han omtalt 251 gange siden 2008. Han er tidligere medlem af Folketinget og var ved folketingsvalget i 2022 opstillet i [Storkredsen], uden dog at opnå valg. Han er nuværende medlem af kommunalbestyrelsen i [Kommunen] og derudover souschef og daglig leder af den politiske afdeling i [Partiet] på Christiansborg. Ved indkøbet anvendte han den mailadresse, han har fået stillet til rådighed af Folketinget.

I kraft af hans fremtrædende politiske rolle er det relevant og berettiget at viderebringe oplysninger, der i øvrigt allerede var ude i offentligheden, om, at [Klager] optræder som kunde hos den højreekstremistiske onlineforretning.

Information har bemærket, at [Klager]s klagepunkt om, at oplysningerne om hans bogkøb ”er tilvejebragt ulovligt”, og han mener, erfaringerne fra den såkaldte Nets-sag er ”analoge til den konkrete sag”, ikke er en korrekt fremstilling. Information har ikke været i dialog med svensk Antifa, der har offentliggjort kundelisten på nettet, før det påståede hack fandt sted, og kundelisten blev offentliggjort, og har ikke på nogen måde påvirket organisationens beslutning om at downloade og offentliggøre data fra webshoppen. Information har heller ikke betalt Antifa for oplysninger. Information har henvist til, at Midgårds kundeliste er offentliggjort af svensk Antifa på sitet midgard.antifa.se/register. Information blev opmærksom på de allerede lækkede data via medieomtale i medierne Vice og Redox og via links på internettet.

Der er altså på ingen måde tale om, at Information har opfordret til eller betalt for strafbare handlinger med henblik på at skaffe sig adgang til i øvrigt utilgængelige oplysninger, og dermed må den påståede parallel til Nets-sagen bortfalde.

Det er korrekt, at Information har hentet Midgårds kundeliste fra internettet og gennemgået den, men det skete efter, at Antifa havde offentliggjort listen på nettet. I forhold til [Klager]s klage skal det understreges, sådan som det fremgår af en lang række retlige afgørelser, at medierne, som følge af deres vitale funktion i demokratiske samfund, er tillagt en særlig udvidet ytringsfrihed. Det medfører, at medier og journalister har ret til at viderebringe oplysninger, også selv om oplysningerne i sig selv er fremkommet på en måde, der kan være strafbar.

Information har bemærket, at mediet ikke har skrevet, at der er tale om en nazistisk hjemmeside, men som det fremgår af artiklen, er der flere markører på hjemmesiden, som peger i retning af nationalisme og nazisme. Information har afvist, at mediet har insinueret, at [Klager] er nazist.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jens Kruse Mikkelsen, Hans Peter Blicher, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

Kompetence

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at det følger af medieansvarslovens § 34, at ”massemediernes indhold og handlemåde” skal være i overensstemmelse med god presseskik. Det er således mediet og ikke den enkelte journalist, som er part i Pressenævnets sag, ligesom det er redaktøren, der eventuelt pålægges at offentliggøre en kendelse fra Pressenævnet efter medieansvarslovens § 49.

Pressenævnet bemærker endvidere, at det følger af medieansvarslovens § 43, at nævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket offentliggørelse i strid med god presseskik, jf. § 34, og hvorvidt et massemedie efter reglerne i lovens kapitel 6 er forpligtet til at

offentliggøre et genmæle. Spørgsmål om, hvorvidt der er sket overtrædelse af straffelovens bestemmelser, hører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence.

Pressenævnet bemærker videre, at nævnet ikke har kompetence til at tage stilling til, hvorvidt der er sket en overtrædelse af databeskyttelseslovgivningen. Spørgsmål herom hører under Datatilsynet og domstolene og falder uden for nævnets kompetence.

Informations X-side ”@informerer” er ikke anmeldt til Pressenævnet efter medieansvarslovens § 8, stk. 1, jf. § 1, nr. 3, og der er derfor ikke tale om et medie omfattet af medieansvarsloven, jf. lovens § 1, nr. 3. Klagen over Informations X-side hører således ikke under nævnets kompetence. Klagen realitetsbehandles herefter alene for så vidt angår omtalen bragt på information.dk og [facebook.com/dagbladetinformation](https://www.facebook.com/dagbladetinformation).

God presseskik Privatlivets fred

[Klager] har klaget over, at artiklen indeholder oplysninger af privat karakter, som ikke har den almene interesse, der kræves for at retfærdiggøre offentlig omtale.

[Klager] har endvidere klaget over, at oplysningerne, der har været brugt til at dokumentere påstandene i artiklen, er tilvejebragt ulovligt, og at den samfundsmæssige interesse i sagen ikke overstiger hans krav på beskyttelse, ligesom han ikke har givet samtykke til offentliggørelsen af oplysningerne.

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at nævnet ikke har kompetence til at tage stilling til, hvorvidt oplysningerne fra det omtalte datalæk er tilvejebragt ulovligt.

Det følger af medieansvarslovens § 34, stk. 1, at massemediernes indhold og handlemåde skal være i overensstemmelse med god presseskik.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1.

Pressenævnet bemærker, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

Det er Pressenævnets opfattelse, at nævnet kan vurdere mediets indhold og handlemåde i forhold til en konkret offentliggørelse, herunder den fremgangsmåde, som mediet har anvendt ved fremskaffelsen af oplysninger.

Det er endvidere Pressenævnets opfattelse, at offentlige personer i højere grad end privatpersoner må acceptere at være genstand for en kritisk medieomtale.

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

”Det var sin folketingsmail, [Klager] indtastede, da han i 2021 købte fem bøger fra den svenske højreekstreme webbutik Midgaard, der i 2015 blev dømt efter den svenske racismeparagraf »hets mot folkgrupp«.

[...]

Blandt de fem bøger er en debatbog om EU’s flygtningekrise i 2015 skrevet af en tidligere talsperson for Den Nordiske Modstandsbevægelse – en nazistisk bevægelse i Skandinavien, som er bandlyst i Finland – samt en ældre, historisk bog om ’Europas racer’ af Hans F.K. Günther – en af Det Tredje Riges mest prominente racetænkere.

Webshoppen Midgaard er ikke en hvilken som helst webshop. Her kan man ikke blot købe almindelige bøger, trøjer og merchandise lige som på Saxo, Zalando eller andre store webbutikker.

I stedet finder man nazistiske bøger, trøjer med nazistiske motiver og nazismevenligt merchandise. Her findes mærker som ’European Brotherhood’, ’Ansgar Aryan’ og materiale fra Den Nordiske Modstandsbevægelse, som får solgt bøger fra eget forlag på Midgaard.

Det er altså fra den butik, det tidligere folketingsmedlem [Klager] har købt fem bøger til en værdi af lige under 1.000 kroner. Det viser et lækket datasæt fra Midgaard, som det venstreorienterede researchkollektiv Redox beskrev i sidste uge [der linkes til artiklen ”Nøglefigur i [Partiet] bestilte nazibøger” bragt den 6. december 2023 på redox.dk, *Pressenævnet*].

Ingen kommentarer

Da Information ringer til [Klager], der også er [Partiet]-medlem af kommunalbestyrelsen i [Kommunen], vil han ikke udtale sig om sagen.

– Jeg ringer, fordi dit navn jo er dukket op i det her lækkede datasæt fra Midgaard. Har du et par minutter?

»Nej. Jeg har ikke andet at tilføje end det, jeg allerede har sagt til Redox.«

Til Redox sagde [Klager], at han er uddannet cand.mag. i historie og dermed altid har haft en »stor professionel interesse for nationalsocialisme«.

Og så har han et »meget bindstærkt bibliotek«, som han sagde.

»Og i øvrigt vil jeg sige, at jeg har klaget over den (Redox’ artikel, red.) til Pressenævnet«.

– Hvorfor har du klaget over artiklen?

»Det kan du læse om i Pressenævnet. Jeg har ikke yderligere kommentarer.«

– Jamen ...

»Jeg har ikke flere kommentarer.«

– Du vil slet ikke kommentere den her sag?

»Nej, for det er fuldt ud dækket af det, jeg har sagt til Redox, og jeg har ikke yderligere.«

Til Redox sagde det tidligere folketingsmedlem, at det faktisk, at han ejer en bog, »betyder ikke nødvendigvis, at jeg har sympati for hverken forfatter eller indhold«. Midgaard selv kalder sig »politisk uafhængigt«, men folkene bag tilføjer i samme sætning, at de er »glade for at hjælpe folk og organisationer, der kæmper for den hvide sag«. Og den hvide sag har Midgaard netop hjulpet, når webshoppen ifølge det svenske medie Expressen har ydet støtte til Den Nordiske Modstandsbevægelse [der linkes til artiklen "*Vit makt-butik fälls för tio fall av hets mot folkgrupp*" bragt den 25. april 2018 på expressen.se, *Pressenævnet*]. Men det ønsker [Klager] ikke at forholde sig til over for Information.

»Jeg har kun det at sige om det, som jeg har sagt til Redox.«

– Men hvorfor?

»Jeg har sagt til dig, at det, jeg har at sige om det, har jeg sagt til Redox. Jeg har klaget til Pressenævnet over Redox' artikel, og det er det, jeg vil tilføje.«

– Vil du sige, hvorfor du har klaget?

»Du kan læse den klage, Pressenævnet har fået, når Pressenævnet træffer afgørelse.« Til Redox afsluttede [Klager] med at sige, at han generelt ikke undersøger, hvilke sider han køber bøger fra.

»Jeg skal gerne indrømme, at jeg ikke undersøger, hvem der ejer hjemmesider, som jeg køber ind på, eller hvad ejerne måtte bruge deres overskud til,« lød det i et skriftligt svar til mediet.

»Det gælder nok de fleste mennesker.«

Blod, ære og loyalitet

Når man klikker sig ind på Midgaards webbutik, bliver man mødt med reklamer for diverse mærker med sympati for hvid nationalisme og nazisme.

Et af de fremhævede tøjmærker er blandt andet 'Keep it White', der med sloganet 'Blood, Honour and Loyalty' sælger T-shirts og poloer med mærkets opfordring om netop at »keep it white«. Foruden finder man tøj med budskaber om »hvid revolution«, med nazistiske budskaber og med nazistiske figurer på brystet. Midgaard selv beskriver butikken og forretningsideen, som at de skal »sælge produkter, som er interessante for radikale folk«.

Webshoppen startede i 90'erne og udspringer af det nazistiske metalmiljø. Dengang var det [Person A], der åbnede butikken. Han har tidligere været en del af netop det nazistiske metalmiljø. [Person A] forlod forretningen i 2012, og siden da er den ifølge hjemmesiden blevet drevet af frivillige kræfter."

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at bevægelsen Antifascistisk Aktion i Sverige på siden midgard.antifa.se offentliggjorde oplysninger fra webbutikken Midgårds kundekartotek, heriblandt [Klager]s ordreoplysninger for køb foretaget den 7. januar 2021 på midgaardshop.com. Nævnet lægger endvidere til grund, at [Klager] indkøbte bøgerne "*Fästning Europa*" af Magnus Söderman, "*Jag var Quislings sekreterare*" af Harald Franklin Knudsen, "*Furugård - Sanningen om en ledare och hans kamp för idén – SVENSK NATIONALSOCIALISM 1924-1935*" af Svenska Nationalsocialistiska Partiet, "*Nordisk Ungdom - Mod och trohet*" af Sven Eriksson og "*Europas Raser*" af Hans F. K. Günther til et samlet beløb på 1.270,66 SEK. Nævnet lægger

videre til grund, at [Klager] anvendte sin arbejdsmailadresse "[Mailadressen]", da han foretog sit køb hos Midgård. Oplysningerne herom er ikke bestridt af [Klager].

Af Midgårds egen beskrivelse af virksomheden på midgaardshop.com fremgår følgende:

"Midgård is Sweden's oldest store, and we are the biggest one in Scandinavia. Our business idea is simply to sell products that are interesting for radical people. In 2012 [Person A] sold the business to [Person C] and [Person D], and Midgård is now driven voluntarily. Midgård is politically unbound and we are glad to help people and organizations that fight for the white cause."

Nævnet lægger til grund, at Information forud for offentliggørelsen af artiklen kontaktede [Klager] telefonisk med oplysning om, at hans navn fremgik af et lækket datasæt fra webbutikken Midgård. [Klager] afviste at udtale sig om sagen og henviste Information til sit svar til Redox om samme sag. [Klager] oplyste samtidig, at han havde klaget til Pressenævnet over Redox' artikel.

Information bragte herefter den 13. december 2023 artiklen "[Partiet]’er købte nazibøger: »Jeg har ikke flere kommentarer«" på information.dk.

Pressenævnet finder, at det kan være kritisabelt at offentliggøre oplysninger fra et datalæk, herunder hvis lækket indeholder oplysninger vedrørende private forhold, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden. Nævnet finder imidlertid efter en samlet vurdering ikke grundlag for at udtale kritik af Information for at bringe omtalen.

Nævnet har lagt vægt på, at [Klager] i kraft af hans virke som folkevalgt politiker er en person, som offentligheden har kendskab til, og at offentlige personer, i højere grad end privatpersoner, må tåle kritisk omtale af deres person og handlinger. Nævnet bemærker, at [Klager] til det omtalte køb anvendte sin arbejdsmailadresse "[Mailadressen]".

Det er herefter nævnets opfattelse, at hensynet til [Klager] ikke overstiger den samfundsmæssige interesse i den konkrete omtale.

Nævnet har tillige lagt vægt på, at [Klager] fik mulighed for at kommentere oplysningerne inden offentliggørelsen, som han afviste at udtale sig om, og at hans svar på kritikken, som han gav til Redox i forbindelse med mediets omtale af sagen, tydeligt fremgår af Informations artikel, herunder navnlig, at han er uddannet cand.mag. i historie og altid har haft en stor professionel interesse for nationalsocialismen, at det forhold, at han ejer en bog, ikke nødvendigvis betyder, at han har sympati for hverken forfatter eller indhold, og at han ikke undersøger, hvem der ejer hjemmesider, som han køber ind på, eller hvad ejerne måtte bruge deres overskud til.

På denne baggrund udtaler nævnet ikke kritik.